

Γ. Βερίτης (Αλέξανδρος Γκιάλας)

Ο **Αλέξανδρος Γκιάλας** (Ελάτα Χίου 1915 - Αθήνα 1948) ήταν Έλληνας ποιητής, γνωστός με το φιλολογικό ψευδώνυμο **«Γ. Βερίτης»**.

Ο Αλέξανδρος Γκιάλας ήταν το τρίτο από τα επτά παιδιά του Ιωάννη Γκιάλα, ιερέα και δασκάλου στο χωριό Ελάτα της Χίου, και της Αμαλίας Γκιάλα, το γένος Μπιλήρη. Από το γυμνάσιο άρχισε να εκδηλώνεται η κλίση του Γ. Βερίτη για τα γράμματα, με τη σύνθεση ποιημάτων, διηγημάτων και άρθρων, που τα δημοσίευσε σε μαθητικά περιοδικά και τοπικές εφημερίδες της Χίου. Ποιήματά του την περίοδο εκείνη δημοσιεύθηκαν και στο λογοτεχνικό περιοδικό της Αθήνας «*Νέα Εστία*» με το ψευδώνυμο *Αλέκος Πέτσας*. Πριν τελειώσει το Γυμνάσιο, κατά τη συμμετοχή του σε γυμναστικές επιδείξεις, ασθένησε από οξείες ρευματισμούς, οι οποίοι προσέβαλαν την καρδιά του, πάθηση που τελικά οδήγησε στον πρόωρο θάνατό του. Η πρώτη δημοσίευσή του ανάπτυξη τον έφερε φοιτητή σε ηλικία 16 ετών στη *Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών*.

Στην Αθήνα συνδέθηκε με την Αδελφότητα Θεολόγων «*Η Ζωή*». Από το 1937, όταν εκδόθηκε το περιοδικό «*Ακτίνες*» ως όργανο της «*Χριστιανικής Ενώσεως Επιστημόνων*», ο Γ. Βερίτης υπήρξε από τους πρώτους και βασικούς συνεργάτες του. Παράλληλα, δραστηριοποιήθηκε ιδίως στο χώρο της νεολαίας και στο φοιτητικό χώρο καταπολεμώντας τις υλιστικές θεωρίες, ακόμα και κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Το Σεπτέμβριο 1944 έπεσε πολεμώντας στη Μάχη του Ρίμινι (Ιταλία) ο αδελφός του Γιώργος, στον οποίο αφιέρωσε ένα από τα λυρικότερα ποιήματά του. Ο Βερίτης απεβίωσε στις 5 Μαΐου 1948, μόλις μετά το Πάσχα, ενώ από τον Φεβρουάριο 1946 ήταν παράλυτος από τη δεξιά πλευρά του σώματός του. Η σορός του αναπαύεται στην «κατακόμβη» του κτήματος της «*Ζωής*» στην Αγία Παρασκευή (τον γνωστό δήμο του Λεκανοπεδίου Αττικής).

Ως προς το έργο του, ο Βερίτης δεν υπήρξε αποκλειστικά ποιητής, αλλά και μελετητής στην επιστήμη του, τη Θεολογία, μεταφραστής, διηγηματογράφος και λογοτεχνικός κριτικός. Προεχόντως, υπήρξε ένας Χριστιανός αγωνιστής και πνευματικός άνθρωπος. Μόλις μία ποιητική συλλογή («*Η Ωδή του Αγαπητού*», 1947) εκδόθηκε όσο ζούσε, ενώ άλλες τρεις («*Στις πηγές των υδάτων*», «*Όταν ανθίζουν τα κρίνα*», «*Με την αυγή*») εκδόθηκαν με υλικό που συγκεντρώθηκε από τα χειρόγραφα του μετά το θάνατό του. Το σύνολο των ποιημάτων εκδόθηκε και σε 1 τόμο από τις εκδόσεις «*Δαμασκός*» (1958), ενώ σε άλλους 2 τόμους το πεζό του έργο («*Άρθρα και Μελέται*» και «*Φιλολογικά θέματα, Διηγήματα, Μορφαί*»). Ο Βερίτης μετέφρασε ακόμη «*Το ταξίδι του Εκατόνταρχου*» του Ερνέστου Ψυχάρη από τη γαλλική (έκδοση «*Δαμασκός*» 1949). Τίτλοι αντιπροσωπευτικών του ποιημάτων: «*Ζητώντας το Φως*», «*Αλήθειες*», «*Ο Ύμνος των φοιτητών*», «*Ο Αναστάσιμος*», «*Τρεις φωνές*», «*Ποιος άλλος;*». Τίτλοι διηγημάτων: «*Ο Γησίλας*», «*Κάθε Πάσχα*», «*Ο φαροφύλακας*».

Η θεματολογία του έργου του, ιδίως του ποιητικού, είναι σχεδόν αποκλειστικά θρησκευτική. Τα ποιήματα είναι έντονα λυρικά, με αυστηρά παραδοσιακή τεχντροπία (έμμετροι, ομοιοκατάληκτοι στίχοι) αλλά σε λαϊκή, ζωντανή δημοτική γλώσσα. Μέσα στο συναισθηματικό λυρισμό ωστόσο κατορθώνει και ενσωματώνει την πίστη και την ιδεολογία του, καθώς ο ίδιος είχε διακηρύξει ότι ήταν εναντίον του δόγματος «*η τέχνη για την τέχνη*».

Αρκετά ποιήματά του μελοποιήθηκαν σε τραγούδια από το μουσικοσυνθέτη Απόστολο Βαλληνδρά, ενώ το ποίημά του «*Ο Κοινωνικός*» από τη συλλογή «*Η Ωδή του Αγαπητού*» αποτέλεσε το λιμπρέτο για μία σύνθεση κλασικής μορφής μουσικής: το ομώνυμο ορατόριο της συνθέτιδας Ελένης Οικονομοπούλου.

Στο νησί του, τη Χίο, ο Γ. Βερίτης τιμάται με δύο προτομές. Η πρώτη, μαρμάρινη, βρίσκεται στο Δημοτικό Κήπο της πρωτεύουσας του νησιού, ενώ η δεύτερη, μεταλλική και πιο πρόσφατη, στο χωριό καταγωγής του πατέρα του, τα Μεστά, τοποθετημένη, αρκετά ταιριαστά, έξω από την είσοδο του «*Ταξίαρχη Μεστών*», της μεγαλύτερης εκκλησίας του νησιού. «*Γ. Βερίτη*» ονομάζεται η βασική εσωτερική οδός που συνδέει τη Χώρα με τον Κάμπο της Χίου, ενώ στο Λεκανοπέδιο Αττικής δύο μικροί δρόμοι φέρουν το όνομα του ποιητή.

Περισσότερες πληροφορίες:

[Γ. Βερίτης Facebook](#)